

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
'Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία'

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η
φιλοσοφία
σήμερα

στη μνήμη του
Κοσμά Ψυχοπαιδη

Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου
Αίθουσα Δ3-7^ο

18-20 Νοεμβρίου 2005

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονιστής: Γιώργος Ρουσόπουλος

Πανεπιστήμιο Κρήτης

09.00 - 09.30: **Έναρξη - Προσφωνήσεις**

09.30 - 10.00: **Κωνσταντίνος Βουδούρης**

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η φιλοσοφία ως τέχνη και ως αίρεση βίου

10.00 - 10.30: **Γεωργία Αποστολοπούλου**

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Η επικαιρότητα της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας

10.30 - 11.00: **Αικατερίνη Καλέρη**

Πανεπιστήμιο Πατρών

Η φιλοσοφία των ανθρωπιστικών επιστημών σήμερα

11.00 - 11.30: **Δημήτρης Κοτρόγιαννος- Κωνσταντίνος Λάβδας**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Το δειλινό των αξιών;

11.30 - 11.50: **Διάλειμμα**

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονιστής: Παναγιώτης Νούτσος

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

11.50 - 12.20: **Όλυ Ψυχοπαίδη**

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κοινωνία, Ηθική, Αισθητική

12.20 - 12.50: **Μάρκος Τσέτσος**

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ζητήματα αξιολογίας στη φιλοσοφία της τέχνης

12.50 - 13.20: **Γιάννης Ζεϊμπέκης**

Université de Grenoble

Γιατί κάνουμε αισθητική; Το πρόβλημα των αισθητικών αξιών

13.20 - 13.50: **Αλεξάνδρα Μουρίκη**

Πανεπιστήμιο Πατρών

Δυνατότητες διατύπωσης μιας νέας αισθητικής στη σύγχρονη συνθήκη

13.50 - 14.20: **Αλεξάνδρα Δεληγιώργη**

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Διαλέξεις της Hanna Arendt για την Κριτική της Κριτικής Δύναμης του Kant και το πρόβλημα της σχέσης υποκειμενισμού- αντικειμενισμού

14:20 - 16:00: **Γεύμα**

ΤΡΙΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονίστρια: Γεωργία Αποστολοπούλου

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

16:00 - 16.30: **Στάθης Ψύλλος**

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αιτιακός πλουραλισμός

16:30 - 17:00: **Μαρία Πουρνάρη**

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Ο αξιακός χαρακτήρας των υποθέσεων στις φυσικές επιστήμες

17:00 - 17:30: **Μιχάλης Ασημακόπουλος**

Ε.Μ.Π.

Σύγχρονη γαλιλαϊκή ιστοριογραφία και το πρόβλημα της ορθολογικότητας

17:30 - 18:00: **Μαρία Βενιέρη**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Η επιρρηματική θεωρία της αντίληψης

18:00 - 18:30: **Βασίλης Κρουστάλλης**

Ανοιχτό Πανεπιστήμιο

Η νύχτα των ζόμπι

18:30 - 18:45: **Διάλειμμα**

ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονίστρια: Μυρτώ Δραγώνα - Μονάχου

Πανεπιστήμιο Κρήτης & Αθηνών

18:45 - 19:15: **Παναγιώτης Νούτσος**

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Η δοκιμιακή γραφή «φιλοσοφούντων» ως καταφύγιο και εκτροφείο μορφών ανορθολογισμού

19:15 - 19:45: **Ιόλη Πατέλλη**

Πανεπιστήμιο Πατρών

Kant: η φιλοσοφία ως παραγωγός και προαγωγός αξιών

19:45 - 20:15: **Andreas Poltermann**

Heinrich Boell Stiftung, Berlin

New Reproductive Technologies: Bio-politics between Autonomy and Marketisation

20:15 - 20:45: **Ελένη Καλοκαιρινού**

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μια επαναθεώρηση της διάκρισης αρνητική/θετική ευγονική

20:45 - 21:15: **Σταύρος Καραγεωργάκης**

Πανεπιστήμιο Αθηνών & Ε.Μ.Π.

Περιβαλλοντική ηθική: Μια βιολογική και ανθρωπολογική προσέγγιση για την ηθική αντιμετώπιση των άλλων ζώων

21:15 - 21:30: **Γενική Συζήτηση**

ΣΑΒΒΑΤΟ, 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονιστής: Ανδρέας Λέμπεντεφ

Πανεπιστήμιο Κρήτης

09:00 - 09:30: **Θοδωρής Δρίτσας**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Αυθορμησία και αυτονομία

09:30 - 10:00: **Βασιλική Σιούφα**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ο κοινοτισμός και η προβληματική της μετάφρασης

10:00 - 10:30: **Σάκης Δρόσος**

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Ξαναδιαβάζοντας ένα κείμενο του Ψυχοπαίδη. Σημειώσεις στο περιθώριο του «Α. Smith και η κριτική μέθοδος της Πολιτικής Οικονομίας»

10:30 - 11:00: **Φωτεινή Βάκη**

Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Η ερμηνεία του Διαφωτισμού: ντεσιζιονισμός και κανονιστική θεωρία

11:00 - 11:30: **Θόδωρος Πενολίδης**

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Φιλοσοφία ως κριτική ή ως διαλεκτική οντολογία;

11:30 - 11:50: **Διάλειμμα**

ΕΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονίστρια: Σταυρούλα Τσινόρεμα

Πανεπιστήμιο Κρήτης

11:50 - 12:20: **Σπύρος Ασδραχάς**

Sorbonne-Paris, EIE - Αθήνα

Στοιχειώδεις υπενθυμίσεις για το έθνος

12:20 - 12:50: **Χρήστος Χατζηιωσήφ**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Απορίες, θεωρητικά ελλείμματα και πολιτικές επιλογές σε πρόσφατες απόψεις για το ζήτημα της σχέσης έθνους και αριστεράς

12:50 - 13:20: **Αγγελική Κωνσταντακοπούλου**

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Εθνικό κράτος και εθνοτική ομάδα: παραδείγματα

θεωρητικής θεμελίωσης

13:20 - 13:50: **Δημήτρης Μαρκής**

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Κριτικές παρατηρήσεις στην έννοια του έθνους

14:00 - 16:00: **Γεύμα**

ΕΒΔΟΜΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονιστής: Δημήτρης Μαρκής

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

16:00 - 16:30: **Helmunt Reichelt**

Universität Bremen

Das Verhältnis von Handlung und Struktur in der Sozialwissenschaft und die Bedeutung des Geltungskonzeptes im Marxschen Kapital. Zur genetischen Entwicklung einer emergenten Form

16:30 - 17:00: **Joseph Fracchia**

University of Oregon

The Corporeal Depths of Marx's Concept of Immiseration

17:00 - 17:30: **Werner Bonefeld**

University of York

Conceptuality: Some Notes

17:30 - 17:40: **Διάλειμμα**

ΟΓΔΟΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονιστής: Νίκος Πετραλιάς

Πανεπιστήμιο Αθηνών

17:40 - 18:10: **Κώστας Σταμάτης**

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Υπερβατολογική θεμελίωση και τελεολογικός στοχασμός σε μια κριτική θεωρία δικαιοσύνης

18:10 - 18:40: **Μανόλης Αγγελίδης**

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Έλλογη κανονιστική εξήγηση και πολιτικό-πρακτική διάσταση

18:40 - 19:10: **Αλίκη Λαβράνου**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Απροσδιοριστία και διαλεκτική κρίση. Για την προβληματική της διαλεκτικής μεθόδου στο έργο του Κοσμά Ψυχοπαίδη

19:10 - 19:20: **Διάλειμμα**

19:20 - 19:50: **Γιώργος Φαράκλας**

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Η απόφαση υπέρ του λόγου.

Θέση της προϋπόθεσης και ενσωμάτωση της αποφασιοκρατίας στον Ψυχοπαίδη

19:50 - 20:20: **Στέφανος Δημητρίου**

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Κανονιστικότητα και αξιολογική εξήγηση. Η κριτική επιστημολογία ως δυνατότητα στο έργο του Κοσμά Ψυχοπαίδη

20:20 - 20:50: **Διονύσης Γράβαρης**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Θεωρία και πράξη: η αέναη επιστροφή της Ζ' Επιστολής

20:50 - 21:20: **Γενική Συζήτηση**

ΚΥΡΙΑΚΗ, 20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΝΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονίστρια: Μαρία Βενιέρη

Πανεπιστήμιο Κρήτης

09:00 - 09:30: **Παύλος Κλιματσάκης**

Δρ. Φιλοσοφίας

Η έννοια της θετικής φιλοσοφίας στον ύστερο Schelling και η επίδρασή της στην διανόηση του 19ου και 20ου αιώνα

09:30 - 10:00: **Γιάννης Πρελορέντζος**

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Όψεις της επανόδου του Henri Bergson στο φιλοσοφικό προσκήνιο

10:00 - 10:30: **Γιώργος Ξηροπαΐδης**

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Ο τόπος της ηθικής στο «Είναι και Χρόνος» του M. Heidegger

10:30 - 11:00: **Στέλιος Βιρβιδάκης**

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αναλυτική και ηπειρωτική φιλοσοφία: πολεμικές αντιπαραθέσεις και γόνιμες συναντήσεις

11:00 - 11:30: **Βάσω Κιντή**

Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μια ματιά στην Ιστορία: Η σχέση Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης

11:30 - 12:00: **Νίκος Ψαρομήλιγκος**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Σύγχρονοι προβληματισμοί για τη δικαιολόγηση της γνώσης και η συμβολή του Gottlob Frege

12:00 - 12:10: **Διάλειμμα**

ΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονίστρια: Ιόλη Πατέλλη

Πανεπιστήμιο Πατρών

12:10 - 12:40: *Επετειακή Ομιλία*

Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου

Πανεπιστήμιο Αθηνών & Κρήτης

Η UNESCO και η φιλοσοφία: 17η Νοεμβρίου,

Παγκόσμια Ημέρα της Φιλοσοφίας

12:40 - 13:10: **Ανδρέας Λέμπεντεφ**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Λόγος και αλήθεια στον Ηράκλειτο

13:10 - 13:40: **Μιχάλης Λάμπρου**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Η ιστορία του παλίμψηστου του Αρχιμήδη, και τα ηθικά και νομικά ερωτήματα που προκύπτουν

13:40 - 14:10: **Γιώργος Καραμανώλης**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Έχει φιλοσοφική αξία η μελέτη της αρχαίας φιλοσοφίας σήμερα;

14:10 - 15:30: **Γεύμα**

ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονιστής: Κώστας Καβουλάκος

Πανεπιστήμιο Κρήτης

15:30 - 16:00: **Σπύρος Γάγγας**

Deree College

Η αξιοποίηση της φιλοσοφίας από τον Durkheim και η σημασία της για μια κανονιστική κοινωνική θεωρία σήμερα

16:00 - 16:30: **Γιάννης Καραγιώργος**

Πανεπιστήμιο Πατρών

Η θεμελίωση της κανονιστικότητας και η Λογική της Μεσότητας στο ύστερο μαρξικό έργο

16:30 - 17:00: **Νίκος Σέργης**

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Η πρόσληψη των Hegel-Marx-Lukacs στη φιλοσοφική έρευνα στην Ουγγαρία σήμερα

17:00 - 17:30: **Μανώλης Περάκης**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Ο σολιψισμός στο Tractatus του Wittgenstein

17:30 - 18:00: **Θανάσης Σακελλαριάδης**

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Φιλοσοφία και μορφές ζωής

18.00- 18.20: **Διάλειμμα**

ΔΩΔΕΚΑΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ:

Συντονιστής: Κώστας Σταμάτης

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

18:20 - 18:50: **Δημήτρης Μαρκής**

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Το πρόβλημα της μεταγραφής της κριτικής θεωρίας

18:50 - 19:20: **Κώστας Καβουλάκος**

Πανεπιστήμιο Κρήτης

Τρεις εκδοχές της σύγχρονης κριτικής θεωρίας

- 19:20 - 19:50: **Δημήτρης Καρύδας**
Πανεπιστήμιο Βερολίνου
Η δυνατότητα της κριτικής σήμερα.
Προοπτικές των προτάσεων του Ψυχοπαίδη
και το πρόβλημα της έκθεσης κατηγοριών
- 19:50 - 20:20: **Κώστας Σιμόπουλος**
Δρ. Φιλοσοφίας
Φιλοσοφία και Δημοκρατία
- 20:20 - 20:50: **Σταυρούλα Τσινόρεμα**
Πανεπιστήμιο Κρήτης
Αποχαιρετισμός στο Λόγο;
- 20:50 - 21:30 : **Γενική Συζήτηση - Λήξη**

Οργανωτική και Γραμματειακή Υποστήριξη

Οι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές
του Προγράμματος
Μεταπτυχιακών Σπουδών
‘Φιλοσοφία: Γνώση, Αξίες και Κοινωνία’

Πληροφορίες

τηλ: 28310 77216, 28310 77211
fax: 28310 77222, 28310 77241
email: tsinorema@fks.uoc.gr
Δικτυακός τόπος: <http://pms-phl.fks.uoc.gr>